

Sygn. akt IV U 65/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 czerwca 2016r. w S.

odwołania B. I.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 11 grudnia 2015 r. Nr (...)

w sprawie B. I.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonej B. I. przysługuje prawo do emerytury rolniczej od dnia 01 października 2015r.

Sygn. akt IV U 65/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 grudnia 2015r. znak (...), działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r. poz. 704 ze zm.), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił B. I. prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczona nie udowodniła wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 30 lat, a jedynie 27 lat, 9 miesięcy i 23 dni. Do wymaganych okresów zaliczono okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 26.09.1976r. do 31.01.1979r., oraz okresy ubezpieczenia z tytułu pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 20.06.1981r. do 31.03.1993r., od 01.04.1995r. do 31.12.2002r. i od 01.11.2009r. do 07.10.2015r.

Odwołanie od w/w złożyła ubezpieczona B. I., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do emerytury rolniczej. Wniesiono o zaliczenie do okresów ubezpieczenia emerytalno-rentowego rolników okresu od 01.02.1979r. do 19.06.1981r. jako okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Podniesiono, że uwzględnienia tego okresu nie wyklucza zatrudnienie poza rolnictwem przy jednoczesnej pracy w rolnictwie (odwołanie, k. 2-4 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując argumentację i podstawę prawną zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 5-5v akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona B. I. w dniu 25 września 2015r. ukończyła 55 lat. W dniu 23 października 2015r. złożyła wniosek o emeryturę rolniczą. We wniosku wskazała, że zaliczeniu do emerytury powinny podlegać m.in. okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców (wniosek o emeryturę i kwestionariusz okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia k.1-2 akt emerytalnych).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku decyzją z 11 grudnia 2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury ponosząc, że wykazała 27 lat, 9 miesięcy i 23 dni okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu zamiast wymaganych przez ustawę co najmniej 30 lat. Zaliczony okres obejmuje: okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 26.09.1976r. do dnia 31.01.1979r. oraz okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 20.06.1981r. do dnia 31.03.1993r., od 01.04.1995r. do dnia 31.12.2002r. oraz od dnia 01.11.2009r. do dnia 07.10.2015r. (decyzja z 11.12.2015r. k.40 akt emerytalnych).

W okresie od 01.02.1979r. do 30.09.1981r. ubezpieczona była zatrudniona poza rolnictwem w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) w S. na stanowisku sprzedawcy (świadczenie pracy, k. 12 akt emerytalnych). B. I. była zameldowana na pobyt stały w miejscowości T. w okresie od 25.09.1960r. do 07.07.1981r. Do momentu zawarcia związku małżeńskiego, co miało miejsce w dniu 20.06.1981r., ubezpieczona mieszkała z rodzicami J. i H. G., codziennie dojeżdżając do pracy w S.. Dojazd z miejsca zamieszkania w miejscowości T. do pracy w S. zajmował jej około 30 minut.

Rodzice ubezpieczonej prowadzili gospodarstwo rolne o powierzchni około 10,47 ha. Utrzymywali się tylko z pracy w gospodarstwie rolnym, hodowali krowy, cielaki, trzodę chlewną, uprawiali zboże, len, ziemniaki, buraki. W okresie zatrudnienia od lutego 1979r. do czerwca 1981r. ubezpieczona pracowała w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez jej rodziców. Wykonywała czynności przy obrządki rano i wieczorem, przygotowywała paszę dla zwierząt, pomagała przy sianokosach, żniwach, pracach polowych, przy zbiorze lnu. Praca w gospodarstwie rolnym rodziców zajmowała jej ponad 4 godziny dziennie. Starsza siostra ubezpieczonej w październiku 1968r. wyszła za mąż, przeprowadziła się do męża i od tego czasu prowadziła własne gospodarstwo rolne. Młodszy o 3 lata brat ubezpieczonej w spornym okresie uczęszczał do szkoły w S.. Ubezpieczona pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców do momentu zawarcia związku małżeńskiego w 1981r., następnie przeprowadziła się do męża i rozpoczęła prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego (zaświadczenie z 8.09.2015r., k. 10 akt emerytalnych; poświadczenie o adresach i okresach zameldowania, k. 11 akt emerytalnych; zeznania świadka S. G., k. 17v-18 akt sprawy; zeznania świadka A. K., k. 18-18v akt sprawy; zeznania ubezpieczonej, k.18v-19 akt sprawy).

W październiku 2015r. ubezpieczona zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, przekazując gospodarstwo rolne w drodze darowizny synom J. I. i P. I. (kopia aktu notarialnego z dnia 8.10.2015r., k. 14-23 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej B. I. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r., poz. 704 j.t.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat i zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Stosownie do treści art. 20 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 -ego roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r. Przepis art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zawiera definicję pojęcia domownik, czyli osoby bliskiej rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na

terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury rolniczej wskazując, że ubezpieczona nie wykazała, aby zgodnie z art. 19 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników posiadała wymagany 30-letni okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, gdyż wykazała jedynie 27 lat, 9 miesięcy i 23 dni. Nie zaliczono ubezpieczonej okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lutego 1979 do 19 czerwca 1981r. (tj. 2 lata, 4 miesiące i 18 dni) powołując się na okoliczność zatrudnienia w tym okresie w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) w S.. W ocenie Sądu, z takim stanowiskiem organu rentowego nie można się zgodzić. Brak jest bowiem podstaw do tego, aby nie zaliczyć w/w okresu jako okresu uzupełniającego okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy jako okresu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.

Bezsporne jest, że w tym okresie B. I. pracowała zawodowo, a także mieszkała z rodzicami w miejscowości T., prowadziła z nimi wspólne gospodarstwo domowe i wykonywała czynności gospodarskie. Z zeznań świadków i ubezpieczonej, którym Sąd dał wiarę w całości, wynika, że praca wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym rodziców w spornym okresie od 1 lutego 1979r. do 19 czerwca 1981r., pomimo zatrudnienia w S., wynosiła co najmniej 4 godziny dziennie. Należało zatem powyższy okres zaliczyć uzupełniająco do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy, w konsekwencji czego ubezpieczona spełniła warunek posiadania 30 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. W ocenie Sądu, skoro istnieje możliwość zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym, w myśl art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy, uczniowi, który po ukończeniu 16-tego roku życia uczy się i pracuje w gospodarstwie rolnym rodziców, to tak samo istnieje możliwość zaliczenia tego okresu osobie pracującej zawodowo, jeżeli wykaże, że praca w gospodarstwie rolnym rodziców zajmowała jej co najmniej 4 godziny dziennie. Warto także wskazać na stanowisko Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zawarte w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 lipca 2014r. w sprawie III AUa 1941/13 (LEX nr 1493859), który stwierdził, że nie ma przeszkód, aby w przypadku wykazania podlegania w tym samym okresie ubezpieczeniu rolniczemu także ubezpieczeniu pracowniczemu, zaliczyć okres ubezpieczenia rolniczego do emerytury rolniczej. Niewątpliwie są to różne systemy ubezpieczeń. Co więcej w odniesieniu do ubezpieczonej urodzonej po 1948r. emerytura pracownicza z ZUS nie jest uzależniona od ilości okresów składkowych i nieskładkowych, lecz związana jest tylko z kwotą składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej, kapitałem początkowym i kwotą środków zewidencjonowanych na subkoncie. Okres pracy zawodowej ubezpieczonej od 1979 do 1981 roku nie wyklucza zaliczenia powyższego okresu również jako okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przed 1 stycznia 1983r. Sąd w całości podziela powołane stanowisko zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku i ma to stanowisko bezpośrednie przełożenie na sytuację faktyczną w niniejszej sprawie

Po uwzględnieniu spornego okresu, ubezpieczona wykazała 30 lat ubezpieczenia emerytalno-rentowego i spełnia wszystkie przesłanki do przyznania jej prawa do emerytury rolniczej (w dniu 25 września 2015r. ukończyła 55 lat, a w październiku 2015r. zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej). Wobec powyższego Sąd ustalił, że ubezpieczonej B. I. przysługuje prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 października 2015r., tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek o świadczenie emerytalne, a także, w którym ziściły się wszystkie przesłanki do przyznania wnioskowanego świadczenia (w październiku 2015r. ubezpieczona zaprzestała prowadzenia gospodarstwa rolne i przekazała je synom).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, orzeczono jak w sentencji wyroku.